

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D., ve věci

žalobců: a) Ing. R. H.
b) M. B.
zastoupená žalobcem a)
c) B. R.
zastoupená žalobcem a)
d) L. H.
zastoupená žalobcem a)
e) Q.H.
zastoupený žalobcem a)

proti
žalovanému: **Magistrát města Frýdku-Místku**
sídlem Radniční 1148, 738 01 Frýdek-Místek

za účasti: **ČEPS, a.s.**
Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2024 č. j. MMFM 1719/2024, ve věci
mezitímního rozhodnutí o omezení vlastnického práva

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. S.

- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2024 č. j. MMFM 1719/2024, kterým bylo rozhodnuto podle § 24 odst. 3 písm. a) zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), v platném znění (dále jen „zákon o vyvlastnění“) ve spojení s § 4a odst. 1 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), v platném znění (dále jen „liniový zákon“) mezitímním rozhodnutím o omezení vlastnického práva žalobců k části pozemku parc. č. XA - lesní pozemek, o celkové výměře 24 958 m² – v části 1 317,20 m² v k.ú. P., spočívajícím v omezení věcným břemenem v uvedeném rozsahu podle geometrického plánu pro vymezení rozsahu věcného břemene č. 2136 – 79/2019 ze dne 12. 6. 2019, jenž je nedílnou součástí tohoto mezitímního rozhodnutí, ve prospěch ČEPS, a.s. (dále jen „ČEPS“), spočívajícím ve strpění zřízení a provozování veřejně prospěšné liniové stavby přenosové soustavy „V403/803 - zdvojení vedení“ (dále jen „vedení PS“) v rozsahu přetnutí výše uvedeným nadzemním vedením PS v ploše vyvlastňovaného pozemku vymezené kolmým průmětem krajních vodičů této stavby realizované podle územního rozhodnutí o umístění stavby ze dne 29. 6. 2020 č. j. MMFM 186559/2019 vydaného Magistrátem města Frýdek-Místek, jež nabylo právní moci dne 31. 7. 2020. Dále bylo napadeným rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 24 odst. 3 písm. c) zákona o vyvlastnění a § 3c liniového zákona určeno, že vyvlastnitel je povinen zahájit uskutečnění účelu vyvlastnění na dotčeném pozemku nejpozději do čtyř let od právní moci tohoto rozhodnutí o omezení vlastnického práva.
2. Proti označenému rozhodnutí podali žalobci žalobu, v níž vymezili tyto žalobní body:
 - 1) Po roce 1989 byl žalobcům vydán lesní pozemek, který je z části trvale znehodnocen, když původní celistvý les byl rozdělen dvěma vedeními VVN, jež jsou aktuálně ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení. Z technických důvodů, zejména bezpečnostních podmínek provozu daného zařízení, včetně ochranného pásma 20 m od krajního vodiče, nesmí trvalé porosty přesáhnout výšky 3 m. Vlastnické právo žalobců je trvale omezeno v důsledku znehodnocení vedením energetické soustavy. Žalobci se od roku 2019 snažili, aby jim byly kompenzovány škody a újmy na majetku a požadovali rekultivaci pozemku. Vlastníkem VVN jsou závazky a poskytnutí náhrady škody trvale odmítány. ČEPS přitom jako vlastník VVN bezplatně na základě energetického zákona z roku 1959 zneužíval pozemek žalobců a odmítl vést jakoukoliv diskusi s odvoláním na předmětný zákon. V současné době bude ČEPS posilovat staré vedení a je povinen uzavřít s vlastníky pozemků dohody o věcných břemenech dle aktuální právní úpravy. Svých cílů dosahuje cestou vyvlastňovacího institutu s minimálními náklady a bez odpovědnosti za své mnohaleté historické i další budoucí působení v místě. Žalovaný jako vyvlastňovací úřad mlčky plní jeho očekávání. V předchozí několikaleté komunikaci se společností ČEPS i s orgány statní správy zúčastněnými na procesu stavebního řízení a naposledy při ústním jednání dne 18. 10. 2023 žalobci navrhovali a požadovali, aby se jednání týkalo trvale znehodnocené části pozemku ve výměře 0,9 ha (Příloha č. 3 žaloby). Požadovali narovnání

závazků a úhrady škod, které vlastník VVN způsobil mnohaletou existencí PS na předmětném pozemku s tím, že jsou ochotni uzavřít dohodu o zřízení věcného břemene, neboť chápou důležitost strategického významu VVN. Žalovaný jako poslední zúčastněný orgán státní správy v této věci v napadeném rozhodnutí návrhy žalobců ignoroval a vyhověl praktikám vyvlastnítele.

2) Žalovaný nepostupoval nestranně a nevytvořil rovné podmínky pro žalobce, když zvýhodnil vyvlastnítele. Žalobci vymezili tyto nerovné podmínky a nestandardní postupy při vydání napadeného rozhodnutí:

a) před ústním projednáním nařízeným žalovaným na den 18. 10. 2023 osoba zúčastněná na řízení zaslala doplnění žádosti o vyvlastnění, a to několik minut před půlnocí dne 17. 10. 2023. Dokument byl založen do spisu v časných ranních hodinách dne 18. 10. 2023. Žalobci dostali dokument k nahlédnutí při ústním jednání, a tento jim nebylo možno nastudovat, neboť jednání probíhalo velmi intenzivně. V zápisu z ústního jednání se však právní zástupce vyvlastňovatele na toto vyjádření odkazoval. V napadeném rozhodnutí žalovaný dokument bez výhrad akceptoval, současně snížil jeho důležitost tvrzením, že šlo pouze o podrobnější rozvedení skutečností uvedených již v žádosti o vyvlastnění (str. 17 napadeného rozhodnutí). Ústní jednání je podle zákona o vyvlastnění posledním možným okamžikem se k danému procesu vyjádřit. Vyvlastňovatel na žalobce účelově nastražil tuto past a žalovaný na nekalou praxi přistoupil. Na vlastníky pozemku tak byl vytvořen časový tlak bez možnosti vyjádření. Tento postup je podle žalobců nezákonný, v rozporu s dobrými mravy a představuje vytvoření nerovných podmínek účastníků.

b) Odvolání ke lhůtě bylo podáno ke krajskému úřadu prostřednictvím žalovaného a v mezitímním rozhodnutí se k němu vyjádřil žalovaný, aniž by žalobce obdržel vyjádření nadřízené instituce.

c) Žalobce při ústním jednání zpochybnil oprávněnost znalce Ing. K. oceňovat lesní pozemky a k jeho oprávnění požadoval vyjádření Ministerstva financí a také Ministerstva spravedlnosti. Žalovaný se spokojil s prohlášením znalce Ing. K., že je oprávněn ocenění vyhotovit. Vyjádření ministerstev žalovaný k dispozici nemá.

d) Žalobce se při ústním jednání a také v odvolání ke krajskému úřadu vyjádřil k požadavku na komplexní řešení znehodnocené části lesa o výměře cca 0,9 ha, a to jak z pohledu úhrady škody žalobcům, tak z pohledu environmentálních přístupů. Žalobci se odkazovali na lesní zákon, vyhlášku č. 456/2021 Sb., vyhlášku č. 240/2021 Sb., zákon č. 344/1992 Sb. a zákon č. 289/1999 Sb. Tyto podněty žalovaný odmítl, aniž by akceptoval prokazatelné podklady o poškození a znehodnocení pozemku, a převzal tvrzení ČEPS, že žádný projekt na konkrétní pozemek nebude předkládán, ani financován, neboť nad pozemkem povede pouze VVN a jeho využití bude možné jako dosud. Žalovaný s tím vyjádřil souhlas.

e) S požadavkem náhrady a kompenzace žalobci vždy požadovali, aby se ČEPS jako vlastník přenosové sítě o pozemky pod vedením staral a řádně o ně pečoval, aby nedocházelo ke splavování půdy. Žádali, aby ČEPS učinil opatření, která by splavenou půdu chránila, osadil porosty, rekultivoval území, prováděl údržbu a platil pachtovné za užívaný pozemek a náhradu za ušlý zisk. Všechny tyto požadavky ČEPS odmítl a žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl důvody, aby se těmto povinnostem vyvlastňovatel vyhnul (opora v účelově vyložených zákonech).

f) Pro žalobce obecně zákony stanovují povinnost údržby pozemků, kdy pod hrozbou pokuty mají dbát na to, aby porosty nepřerůstaly stanovenou mez. Vyvlastnitel občas bezplatně rostoucí porosty nad 3 m vykácí, zkrátí nebo vyřeže. Žalobci však mají povinnost trvale platit z pozemku daně, i když z něj nemají žádný užitek. Naopak z podnikání v energetice plynou stomiliardové roční zisky. Vyvlastňovací úřad jako orgán státní správy na jakoukoliv roli ochránce práv žalobců proti této šikaně rezignoval.

g) Podle napadeného rozhodnutí byly splněny veškeré zákonné podmínky pro omezení vlastnického práva a ze strany vyvlastňovaných nebyla dostatečná snaha o uzavření potřebné smlouvy, když jejich požadavky, zejména co se týče výše náhrady, byly nepřiměřené. Žalobcům není známo, na základě čeho jsou jejich požadavky považovány za nepřiměřené. Nejedná se o neoprávněné požadavky, ale o nevíli ČEPS cokoli uhradit. Žalovaný rezignoval na svou minimální roli ochránce práv vlastníků. Ztotožnil se s vyvlastnitelem a žalobce svým jednáním ujišťoval, že je spravedlivé. Žalovaný také rezignoval na svou funkci a závazky vůči společnosti a celoevropsky deklarované environmentální politice. Žalobci poukazovali na reálná omezení a škody na svém majetku a devastaci přírody, která je důsledkem bezohledného přístupu energetiků k přírodnímu bohatství a nevratnému poškozování půdního fondu. Žalovaný uvedeně nevzal v úvahu, neplní svoji funkci zajišťovat elementární spravedlnost, rovnoprávnost subjektů ve vyvlastňovacím řízení a hájit komplexní celospolečenské zájmy.

3) K tvrzení žalovaného o nepřiměřenosti nákladů žalobci předložili svou kalkulaci nákladů a pohledávek pro kompenzaci způsobené újmy umožňující narovnáni vzájemných smluvních vztahů, a to v tabulce na str. 5 žaloby, obsahující kalkulaci a finanční kompenzaci v celkové výši 1 056 570 Kč. Dále žalobci uvedli, že uplatňují také nárok na „odškodnění duševních útrap jako nemajetkové újmy“ z důvodu vystavování soustavnému nátlaku, že jejich požadavky jsou neoprávněné, marné a zbytečné, vyhrožování, vytváření časové tísně v důsledku zákonných lhůt. V celém procesu je u žalobců vyvoláván dojem, že jsou darebáci, když chtějí náhradu za znehodnocený majetek, obtěžují a škodí společnosti. Tuto výši náhrady stanovili žalobci pro každého ve výši 200 000 Kč, tj. celkem 1 000 000 Kč.

4) V návrhu rozsudku žalobci požadovali určení, že napadené rozhodnutí je neplatné v celém rozsahu, že žalovaný vytvořil nerovné podmínky pro žalobce, zamezil uplatnění jejich oprávněných nároků na náhradu škod, rezignoval na funkci orgánu státní správy, zprostil odpovědnosti vyvlastnitel za trvalé způsobené škody na majetku žalobců, nezohlednil rozdíl ve fungování a bezpečnostních hlediscích vedení VVN. Dále se žalobci domáhali toho, aby soud uložil vyvlastňovateli povinnost před vydáním nového rozhodnutí ve věci uhradit žalobcům náhradu za škody a kompenzace na majetku dle vyčíslení obsaženého v žalobě a dále, aby žalovaného zavázal uložit vyvlastňovateli vyhotovení projektu na rekultivaci předmětného území na plnohodnotný biokoridor, o nějž bude následně pečovat. Dále se žalobci domáhali, aby soud vydal doporučení, aby žalobci, respektive žalovaný vyzvali vyvlastňovatele k uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene s žalobci, kteří se zavazují za uvedených finančních podmínek uzavřít předmětnou dohodu, včetně podmínek rekultivace území.

3. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že žalobci se podanou žalobou snaží dosáhnout zejména odškodnění v minulosti napáchaných škod a křivd, které nebyly předmětem

vyvlastňovacího řízení. Žalovaný se s žalobními námitkami vypořádal v napadeném mezitímním rozhodnutí na str. 15–16. Žalovaný má za to, že všechny zákonné podmínky pro vyvlastnění a vydání napadeného rozhodnutí byly splněny. Předmětem napadeného řízení nebylo a ani nemohlo být vypořádání stávajícího věcného břemene, které vzniklo v 50. letech 20. století ex lege na základě § 22 odst. 5 zákona č. 79/1957 Sb.

4. Dále žalovaný uvedl k opakovanému tvrzení žalobců o nerovném zacházení s účastníky řízení, že po celou dobu řízení postupoval v souladu se zásadami správního řízení a postupy stanovenými zákonem o vyvlastnění a liniovým zákonem. Nelze popřít, že tyto zákony upřednostňují veřejný zájem nad zachováním práv vyvlastňovaných, pokud tuto převahu vyvlastnitel v řízení prokáže. Případná změna zákonů není v moci žalovaného, který může v řízení pouze dohlížet nad dodržováním zákonů v procesu prosazování veřejného zájmu vyvlastnitelem a dále nad stanovením náhrady za vyvlastnění. V posuzovaném řízení vyvlastnitel převahu veřejného zájmu prokázal. Výše náhrady za vyvlastnění dosud stanovena nebyla, neboť vyvlastnitel v žádosti o vyvlastnění požadoval vydání mezitímního rozhodnutí. O náhradě vyvlastnění bude vedeno navazující řízení, ovšem až po ukončení řízení o správní žalobě. Závěrem žalovaný zdůraznil, že stavba vedení přenosové soustavy je navržena v koridoru stávajícího vedení V403 Prosenice – Nošovice s výjimkou dílčích úprav trasy vedení v KÚ Mořkov, Lichnov a Palkovice. Vyvlastňovaný pozemek není zemědělsky obděláván či jinak hospodářsky využíván a zřízením věcného břemene pro stavbu nového vedení přenosové soustavy se na stávajícím využití dotčeného pozemku nic nezmění, neboť bude pouze překlenut vodiči vedení PS v koridoru vedení stávajícího.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného (ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s.).
6. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že osoba zúčastněná na řízení (dále též „vyvlastnitel“) podala dne 4. 7. 2023 u žalovaného žádost o zahájení řízení o vyvlastnění spočívajícím v omezení vlastnického práva k části pozemku parc. č. XA (v části 1 317,20 m²) v k.ú. P. pro zřízení a provozování veřejně prospěšné stavby „V403/803 - zdvojení vedení“ – TR Prosenice – TR Nošovice se záměrem zdvojení stávajícího jednoduchého vedení 400kV (dále jen „žádost“). Současně vyvlastnitel požádal o vydání mezitímního rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 4a odst. 1 liniového zákona. Žádost byla podána ve smyslu ustanovení § 24 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), v platném znění (dále jen „energetický zákon“) pro zajištění příslušných práv k pozemkům potřebným pro uskutečnění veřejně prospěšné stavby v souvislosti se zákonem o vyvlastnění a liniovým zákonem. Mimo podrobné odůvodnění žádosti (popisu a zdůraznění charakteru stavby, jejího vymezení v Politice územního rozvoje ČR a v Zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje, Zásadách územního rozvoje Zlínského kraje a Zásadách územního rozvoje Moravskoslezského kraje) předložil vyvlastnitel také kvalifikovanou výzvu k uzavření smlouvy o věcném břemenu adresovanou vyvlastňovaným a vypracovanou na základě znaleckého posudku znalce Ing. V. K. a geometrický plán pro vymezení věcného břemene č. 2136-79/2019 ze dne 12. 6. 2019. Znalecký posudek, kvalifikovaná výzva k uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene, geometrický plán, jakož i korespondence s žalobcem a) byly součástí žádosti o vyvlastnění.

Opatřením ze dne 3. 8. 2023 bylo účastníkům řízení oznámeno zahájení řízení o vyvlastnění. Na den 1. 9. 2023 bylo nařízeno ústní jednání. Na žádost vyvlastnitel byl tento termín změněn na den 18. 10. 2023. Dne 17. 10. 2023 doplnil vyvlastnitel žádost o vyvlastnění. Průběh ústního jednání ze dne 18. 10. 2023 je zachycen v protokolu. Žalobce a) vznesl do protokolu námitky, s nimiž se žalovaný vypořádal na str. 15–17 napadeného rozhodnutí. Opatřením ze dne 6. 11. 2023 žalovaný vyrozuměl účastníky řízení o jejich právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen „správní řád“). Proti tomuto usnesení se žalobce a) odvolal, pokud jde o určenou lhůtu v délce 10 dnů. Ve svém odvolání se také vyjádřil ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu k podkladům rozhodnutí. Následně vydal žalovaný napadené rozhodnutí, v němž se vypořádal s námitkami žalobce a) vznesenými u ústního jednání dne 18. 10. 2023, s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí a vyhodnotil naplnění zákonných podmínek pro omezení vlastnického práva.

7. U ústního jednání před krajským soudem setrvali účastníci řízení na svých dosavadních tvrzeních.
8. Podle ustanovení § 24 odst. 3 písm. a) bod 2. zákona o vyvlastnění, výroky o vyvlastnění práv k pozemku nebo ke stavbě vyvlastňovací úřad rozhodne o omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě zřízením věcného břemene ve prospěch vyvlastnitel a vymezí jeho obsah.
9. Podle ustanovení § 4a odst. 1 písm. a) liniového zákona, dospěje-li vyvlastňovací úřad ve vyvlastňovacím řízení k závěru, že podmínky pro vyvlastnění jsou s výjimkou určení výše náhrady za vyvlastnění splněny, vydá na žádost vyvlastnitel mezitímní rozhodnutí obsahující výroky podle § 24 odst. 3 zákona o vyvlastnění (dále jen „meztímní rozhodnutí“), týká-li se vyvlastňovací řízení práva k pozemku nebo ke stavbě potřebného k uskutečnění stavby
 - a) dopravní, vodní nebo energetické infrastruktury
 1. umístované v ploše nebo koridoru, které jsou pro ni vymezeny v územním rozvojovém plánu nebo v zásadách územního rozvoje a
 2. uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu.
10. Krajský soud považuje za nezbytné primárně se zabývat předmětem a charakterem vyvlastňovacího řízení.
11. Podle ustanovení § 1 zákona o vyvlastnění upravuje tento zákon podmínky odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a přechod vlastnického práva nebo nabytí práva odpovídajícího věcnému břemenu k tomuto pozemku nebo stavbě pro dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem a dále také upravuje podmínky pro poskytnutí náhrady za odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě. Z dalšího obsahu zákona o vyvlastnění (především § 10 a násl.) je seznatelné, že výše zmiňované poskytnutí náhrady za odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu se vztahuje právě a jen k rozhodnutí o odnětí nebo omezení vlastnického práva.
12. Dle komentářové literatury (*Hanák Jakub a kol., Zákon o vyvlastnění. Komentář, Wolters Kluwer, Praha, 2022*) je vyvlastnění tradiční institut, jehož smyslem je připustit uskutečnění

potřebných staveb a opatření (k účelům vyvlastnění srov. § 3) na pozemcích, jejichž majitelé či nositelé různých věcných práv k nim s nimi z rozličných důvodů nesouhlasí. Vyvlastnění, resp. vynucený prodej zejména nemovitých věcí se používá v celém světě, neboť jinak by mohl jeden vlastník znemožnit realizaci i té nejpotřebnější stavby. Samotný pojem vyvlastnění je vymezen jak v § 1 tak zákonnou definicí v § 2 zákona o vyvlastnění. Vyplyývá z nich, že vyvlastněním je odnětí nebo omezení vlastnického práva nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo ke stavbě a přechod vlastnického práva nebo nabytí práva odpovídajícího věcnému břemenu k tomuto pozemku nebo stavbě pro dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem. Krajský soud dodává, že v nyní posuzované věci je oním zvláštním zákonem energetický zákon.

13. Žalobci v prvním žalobním tvrzení brojí proti vyvlastnění především z toho důvodu, že je podmiňují finanční kompenzací předchozího užívání pozemku, které probíhalo bezplatně v režimu zákona č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (elektrisační zákon). Domáhají se tedy odškodnění škod spáchaných na tomtéž pozemku v minulosti za předchozího státního režimu, byť jsou si současně vědomi významu stavby, pro kterou je napadeným rozhodnutím zařizováno věcné břemeno k části předmětného pozemku.
14. Krajský soud se ztotožňuje s žalovaným, že požadavky žalobců stran kompenzace předchozího užívání pozemku vznesené v řízení o vyvlastnění jsou neakceptovatelné, neboť jakkoli je vyvlastňovací úřad povinen řešit také otázku náhrady za vyvlastňované pozemky, tuto nelze vztahovat do minulosti, ale je nutno ji vnímat jako náhradu za aktuálně proběhnuvší vyvlastnění. Jinými slovy zákon o vyvlastnění nedává prostor pro nápravu jakýchkoliv škod vzniklých v minulosti. Žalobci tedy svými požadavky překračují zákonný rámec předmětu vyvlastňovacího řízení. Žalovaný nemohl o těchto jejich požadavcích rozhodovat, neboť k tomu není zmocněn zákonem o vyvlastnění a nemůže se jimi zabývat ani soud, který přezkoumává toliko zákonnost a věcnou správnost napadeného rozhodnutí a řízení jemu předcházejícího.
15. Krajský soud věnoval náležitou pozornost také tomu, zda žalobci v průběhu vyvlastňovacího řízení nevznesli požadavek na rozšíření předmětu vyvlastnění ve smyslu § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění. Z obsahu protokolu o ústním jednání soud zjistil, že žalobce a) požadoval *komplexní řešení celého území o výměře cca 0,9 ha*. Toto komplexní řešení však vztahoval k zákonu č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (zákon o lesích) a vyhlášce č. 456/2021 Sb., o podrobnostech přenosu reprodukčního materiálu lesních dřevin, o evidenci o původu reprodukčního materiálu a podrobnostech o obnově lesních porostů a o zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa (str. 4 protokolu o ústním jednání). Na jiném místě protokolu (str.3) žalobce a) vyjádřil nesouhlas s oceněním pozemku a s navrhovanou výší náhrady a uvedl, že nevěří, že se nemohou domluvit nad rámec znaleckého posudku, případně rozhodnutí, které bude v dané věci vydáno. Současně vyjádřil ochotu pozemek prodat vyvlastniteli, neboť je v tomto stavu nepoužitelný. Tomuto tvrzení však předchází zmínka, že žalobci by chtěli řešit minimálně rekultivaci území, tj. osadit danou plochu pozemku a starat se o ni, zajistit toto území proti dalšímu poškozování. Předpokládají uzavření nájemní nebo pachtovní smlouvy v rozsahu ochranného pásma u obou vedení v době jejich vzniku, což je 74 m od osy vodiče.
16. Krajský soud na základě uvedeného dospěl k závěru, že ani s přihlédnutím k laickému právnímu vědomí žalobce a) a tomu odpovídajícímu způsobu komunikace nelze v jeho

tvrzeních shledat nic, co by naplňovalo ust. § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění, tj. žádost vyvlastňovaného na rozšíření vyvlastnění, i když není nezbytné k dosažení daného účelu. Soud se zcela ztotožňuje se způsobem, jakým vnímal tvrzení žalobce a) žalovaný, tj., že komplexní řešení znamená přesah náhrady škody směrem do minulosti, příp. také budoucí rozložení povinností spojených s péčí o pozemek mezi vyvlastnítele a vyvlastňované, což jsou otázky přesahující pravomoc žalovaného. Žalobce a) ve svých opakujících se tvrzeních předkládá celou řadu z jeho pohledu možných řešení týkajících se předmětného pozemku (prodej, nájem, pacht), jeho návrhy je však nutno označit jako nekonsekventní, postrádající jednoznačný úmysl, jak má být s pozemkem naloženo. Jelikož ústní jednání je ve smyslu § 22 odst. 2 a 3 zákona o vyvlastnění spojeno s koncentračním principem, jakékoliv pozdější projevy vůle jsou již irelevantní. Na základě obsahu správního spisu však lze konstatovat, že žalobci ani později v řízení požadavek na rozšíření vyvlastnění ve smyslu § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění nevyslovili.

17. Na základě uvedeného krajský soud neshledal první žalobní tvrzení důvodným.
18. Pro úplnost krajský soud podotýká, že jelikož žalovaný rozhodoval nejen podle ust. § 24 odst. 3 vyvlastňovacího zákona, ale také podle ust. § 4a odst. 1 liniového zákona, nebylo určení výše náhrady za vyvlastnění předmětem řízení. Určení náhrady za vyvlastnění bude předmětem navazujícího řízení před vyvlastňovacím úřadem, které dosud nebylo zahájeno. Předmětem nyní posuzovaného rozhodnutí je proto toliko rozhodnutí o vyvlastnění ve smyslu ustanovení § 24 odst. 3 písm. a) zákona o vyvlastnění a současně o určení lhůty podle ustanovení § 24 odst. 3 písm. c) téhož zákona k zahájení uskutečnění účelu vyvlastnění vyvlastnítelem.
19. V druhém žalobním bodě žalobci namítali existenci nerovných podmínek a nestandardních postupů v průběhu vyvlastňovacího řízení. K jednotlivým jimi vymezeným příkladům krajský soud uvádí následující:

Ad a)

Žalobci namítli nekorektnost postupu vyvlastnítele a žalovaného v souvislosti s doplněním žádosti o vyvlastnění, které bylo podáno těsně před ústním jednáním dne 18. 10. 2023 a žalobci tak neměli dostatek času seznámit se s jeho obsahem. Žalovaný shodnou námitku podanou již v průběhu správního řízení vypořádal na str. 17 napadeného rozhodnutí, když uvedl, že dokument představoval pouze podrobnější rozvedení důvodů žádosti. Krajský soud porovnáním obsahu žádosti o vyvlastnění a jejího doplnění ze dne 17. 10. 2023 dospěl k témuž závěru, a sice, že doplnění žádosti je skutečně pouze rozhojněním argumentace vyvlastnítele uvedené již v původní žádosti, která obsahuje veškeré náležitosti nezbytné z pohledu zákona o vyvlastnění i liniového zákona. Je také třeba zdůraznit, že žalobci měli možnost požádat o krátké přerušení ústního jednání za účelem seznámení se s obsahem předmětné listiny. Mohli také požadovat kopii listiny. Obsahem protokolu o ústním jednání má krajský soud za prokázané, že žalobce a) se k předmětu řízení obsáhle vyjádřil. Obdobně argumentoval také v odvolání podaném proti lhůtě k seznámení s podklady rozhodnutí, kde se také obsáhle vyjádřil k meritu věci a podkladům rozhodnutí, využil tak svého práva dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, takže ke zkrácení procesních práv nedošlo. Všechny námitky byly žalovaným vypořádány v napadeném rozhodnutí. Postup vyvlastnítele ani žalovaného nelze označit za nezákonný a soud v něm nespatřuje ani vytvoření nerovných podmínek účastníků řízení. Žalobci v žalobě neuvedli, jak konkrétně byla dotčena jejich právní sféra předložením doplnění žádosti vyvlastnítelem až u ústního

jednání dne 18. 10. 2023, zda nemohli uplatnit některá svá práva či navrhnout konkrétní důkazy.

Ad b)

Žalobci namítli, že ačkoliv žalobce a) podal odvolání proti usnesení o určení lhůty k seznámení se s podklady rozhodnutí, vyjádřil se k tomuto odvolání žalovaný v napadeném rozhodnutí, aniž by žalobce obdržel vyjádření nadřízené instituce. Z napadeného rozhodnutí krajský soud zjistil, že žalovaný se k odvolání žalobce a) proti určení lhůty vyjádřil na str. 18 napadeného rozhodnutí tak, že odvolání bude s potřebnou částí spisu postoupeno odvolacímu orgánu. Ze spisového materiálu předloženého žalovaným pak krajský soud zjistil, že žalovaný usnesením ze dne 6. 11. 2023 rozhodl o určení lhůty k seznámení s podklady rozhodnutí v délce 10 dnů od doručení usnesení, přičemž proti tomuto usnesení bylo možno podat odvolání podle § 76 odst. 5 správního řádu, které však nemá odkladný účinek, o čemž byli účastníci řízení řádně poučeni. Dne 22. 11. 2023 vydal žalovaný opravné usnesení, v němž označil za příslušný odvolací orgán Krajský úřad Moravskoslezského kraje oproti v původním usnesení nesprávně uvedeného Krajského úřadu Olomouckého kraje. Žalobce a) podal dne 15. 11. 2023 odvolání proti usnesení o určení lhůty ze dne 6. 11. 2023, v němž poukázal na své bydliště v Praze, které mu neumožňuje se v tak krátkém čase dostavit do sídla správního orgánu a nahlédnout do spisu a následně reagovat. V odůvodnění tohoto odvolání se však žalobce a) velmi obsáhle vyjádřil k podstatě věci, k podkladům rozhodnutí a setrval na svých dosavadních požadavcích. Vyjádřil se také k procesu vyvlastnění, kde použil obdobnou argumentaci jako v později podané správní žalobě. Následně dne 3. 12. 2023 podal žalobce a) obsahově totožné odvolání také proti opravnému usnesení. Žalovaný obě odvolání postoupil dne 11. 1. 2024 Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, který dne 20. 3. 2024 vydal rozhodnutí, jímž odvolání zamítl a napadené usnesení potvrdil. Ve věci tedy bylo postupováno v souladu se správním řádem. Jelikož odvolání nemělo odkladný účinek, o čemž byli žalobci náležitě poučeni, mohlo být ve věci samé rozhodnuto dříve, než odvolací orgán rozhodl o odvolání. Vzhledem k tomu, že žalobce a) v odvolání rozvedl své stanovisko k věci a vyjádřil se k podkladům rozhodnutí obdobně jako v námitkách uvedených v protokolu o ústním jednání, nad jehož rámec neuvedl nic zásadního, a tyto byly žalovaným v napadeném rozhodnutí řádně vypořádány, stejně jako obsah odvolání, jenž žalovaný správně vyhodnotil jako vyjádření ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu (str. 15-17), nebyla práva žalobců tímto procesním postupem nijak zkrácena.

Ad c)

Žalobce a) u ústního jednání dne 18. 10. 2023 požadoval, aby k oprávněnosti znalce Ing. K. oceňovat lesní pozemky v posuzované věci bylo žalovaným opatřeno vyjádření Ministerstva financí a Ministerstva spravedlnosti, že je znalec k oceňování oprávněn. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že součástí spisového materiálu je znalecký posudek ze dne 21. 2. 2023, vypracovaný znalcem Ing. V. K., jehož úkolem bylo ocenění věcného břemene pro technickou infrastrukturu, které se váže na pozemek žalobců. Znalecký posudek byl vypracován za účelem uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene mezi vyvlastnitelem a vyvlastňovanými. Krajský soud uvádí, že podle zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, v platném znění (dále jen „zákon o znalcích“) vzniká oprávnění vykonávat znaleckou činnost zápisem do seznamu znalců (§ 11 zákona o znalcích). Seznam znalců vede Ministerstvo spravedlnosti, které zapíše žadatele do seznamu znalců, splnil-li podmínky pro výkon znalecké činnosti. Seznam znalců je informační systém veřejné správy, jehož správcem je ministerstvo (§ 15

zákonu o znalcích). Znalecký posudek vypracovaný znalcem Ing. K. obsahuje znaleckou doložku, z níž je zřejmé, že znalec je jmenován rozhodnutím Krajského soudu v Brně a znalecká doložka má náležitosti § 28 odst. 7 zákona o znalcích. Znalecký posudek je rovněž opatřen znaleckou pečetí. Tyto náležitosti znaleckého posudku garantují bez dalšího, že znalec je osobou oprávněnou k jeho vyhotovení. Žádných dalších potvrzení není zapotřebí a žalovaný proto nepochybil, jestliže nevyhověl požadavku žalobce a), aby opatřil vyjádření dvou výše jmenovaných ministerstev.

Ad d)

Žalobce a) při ústním jednání a také v odvolání vznesl požadavek komplexního řešení znehodnocené části lesa, což bylo ze strany žalovaného ignorováno. Krajský soud již výše uvedl, že žalobci mají mylnou představu, že žalovaný z pozice vyvlastňovacího úřadu je oprávněn a povinen zabývat se otázkami znehodnocení lesního pozemku, úhrady v minulosti vzniklých škod vlastníkům, případně environmentálními požadavky. Posuzování těchto aspektů vyvlastňovacímu úřadu ve smyslu zákona o vyvlastnění nepřísluší, o čemž krajský soud pojednal již v odstavcích 10.-12. tohoto rozsudku.

Ad e)

Obdobně žalobci namítli, že žalovaný neřešil otázky nedostatečné péče o předmětný pozemek ze strany vyvlastnitelů v minulosti. Také v tomto případě se žalobci mylně domnívají, že uvedené patří k povinnostem vyvlastňovacího úřadu. Krajský soud zde v podstatě může toliko konstatovat totéž, co uvedl již výše.

Ad f)

V dalším tvrzení žalobci porovnávali své povinnosti a povinnosti vyvlastnitelů spojené s údržbou pozemku a domáhali se toho, aby žalovaný uložil vyvlastniteli jednak náhradu škody, která předchozím užíváním pozemku žalobcům vznikla, a jednak povinnost péče o přírodu. I toto žalobní tvrzení je zcela neopodstatněné, neboť žalovaný takové pravomoci nemá zákonem dané. Krajský soud i v tomto ohledu odkazuje na již výše uvedené.

Ad g)

V této části žaloby žalobci vyčíslili uplatňované nároky na finanční kompenzace za dřívější užívání pozemku a také odškodnění „duševních útrap jako nemajetkové újmy“. Krajský soud již výše vysvětlil, že v posuzovaném rozhodnutí a jemu předcházejícím vyvlastňovacím řízení nemá finanční kompenzace jakékoliv dříve způsobené újmy a škody své místo a požadavky žalobců zcela překračují předmět vyvlastňovacího řízení a pravomoc vyvlastňovacího úřadu. Pokud jde o určení náhrady za vyvlastňovaný pozemek, to nebylo předmětem napadeného rozhodnutí, jak soud již upozornil v odst. 18. tohoto rozsudku.

20. V závěru žaloby žalobci učinili obsáhlý návrh rozsudku, který však obsahově naprosto nerespektuje možnosti soudu dané s. ř. s., jakožto základním procesním předpisem správního soudnictví, podle kterého soud ve správním soudnictví je oprávněn přezkoumávané správní rozhodnutí buď (v případě důvodnosti žaloby) zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, anebo žalobu zamítnout. Žádné další možnosti s. ř. s. správnímu soudu nepřiznává. Soud uzavírá, že s ohledem na obsah žaloby lze z petitu žalobců implicitně dospět k závěru, že se domáhají zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Ostatně tak žalobce a) po poučení soudem u ústního jednání petit upravil.

21. Jelikož však krajský soud neshledal žádný z žalobních bodů důvodným, žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v soudním řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.
23. O náhradě nákladů osoby zúčastněné na řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 5 s. ř. s., podle kterého mají tyto osoby právo na náhradu jen těch nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem nebo na návrh z důvodu hodného zvláštního zřetele. Dle obsahu soudního spisu žádná taková skutečnost v souzené věci nenastala.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

K odstranění vad kasační stížnosti učiněnému po lhůtě pro podání kasační stížnosti se **nepřihlíží**. Soud k odstranění nedostatků kasační stížnosti nevyzývá.

Ostrava 26. září 2024

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

